

SPOTKANIE REFLEKSYJNE PODSUMOWANIE

26.02.2020 r.

Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać

W roku 2019 r. sześciu beneficjentów rozwiązało z SWW umowę na realizację projektu. Powyższe może zagrozić osiągnięciu wskaźnika. Zmiana ta spowodowała konieczność zaplanowania ogłoszenia dodatkowych naborów na rok 2020. Przedsięwzięcia, dla których poziom osiągnięcia wskaźników został zagrożony z uwagi na rozwiązanie umów to: Przedsięwzięcie 1.1.1 Rozwój rynków zbytu obecny poziom osiągniętego wskaźnika wynosi 0% . Przedsięwzięcie 1.3.1 I. zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa obecny poziom realizowanego wskaźnika 47%, liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, osiągnięty wskaźnik na poziomie 70 %, Przedsięwzięcie 3.1 inwestycje na rzecz tworzenia oferty, poziom osiągniętego wskaźnika na koniec 2019 r. - 64, 29%
Przedsięwzięcie 1.1.1 Rozwój rynków zbytu z uwagi na obecny poziom osiągniętego wskaźnika 0%. W przypadku braku zainteresowania beneficjentów ww. przedsięwzięciem, wskaźnik może nie zostać osiągnięty. Przedsięwzięcie 1.3.1 I. zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa obecny poziom zrealizowanego wskaźnika - 47%, wynika ze zwiększonej wartości wskaźnika w związku z planowanym dodatkowym naborem w ramach „bonusa” przyznanego LGD TUR. Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, osiągnięty wskaźnik na poziomie 70 % - nie ma ryzyka nieosiągnięcia wskaźnika, Przedsięwzięcie 3.1 Inwestycje na rzecz tworzenia oferty, poziom osiągniętego wskaźnika na koniec 2019 r. - 64, 29%, może ulec zwiększeniu w roku 2020 w związku z zaplanowanymi, dodatkowymi naborami. Powyższe dane podane są w oparciu o rozliczone środki. Poziom zakontraktowania jest znacznie wyższy.

Realizacja projektu współpracy międzyregionalnego, która zaplanowana została na rok 2019, przesunięta została na rok 2020 - powodem było odrzucenie projektu składanego przez lidera projektu - LGD Wzgórza Dalkowskie. Kolejną przyczyną odstępstw od planu było rozwiązanie umowy z SWW przez 6 beneficjentów: 3 w zakresie rozwoju działalności gospodarczej; 2 w zakresie Przedsięwzięcie 3.1 inwestycje na rzecz tworzenia oferty oraz 1 w zakresie Rozwoju Rynków Zbytu (...). Dodatkowo realizowany jest projekt współpracy z partnerem z Czech - co do zasady, nie przewiduje się na tym etapie zagrożenia nie zrealizowania projektu.

Poziom osiągnięcia wskaźników w ramach projektów poza projektami: *Rozwój usług w zakresie kultury* oraz *Rozwój usług na rzecz integracji międzypokoleniowej (...)* nie jest zagrożony. Trzy spośród 8 projektów grantowych zostały już rozliczone przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. LGD TUR przedłożyła wnioski o płatność w stosunku do pozostałych. Projekty grantowe ww., dla których nie osiągnięto pożądanej wartości wskaźników oraz wartości kwotowej - ogłoszone zostaną ponownie w 2020 r.

W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

W roku 2019 nie prowadzono żadnych naborów.

W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

j. w.

W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Wybrane projekty przyczyniają się w dużym stopniu do osiągnięcia wskaźników LSR, a tym samym także jej celów. Zdaniem uczestników spotkania refleksyjnego w dniu 26.02.2019 r. trudno jest stwierdzić, czy odpowiadają one na potrzeby zdefiniowane w LSR. Należałoby zakończyć proces

wdrażania LSR, by móc do jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Niemniej należy stwierdzić, że dokonując wyboru projektów, rada uwzględni także ich wpływ na zdefiniowane w LSR słabe i mocne strony oraz na ich znaczenie dla wykorzystania szans dla regionu, czy niwelowania słabych stron. Trudnym jest także zdefiniowanie - jaki wpływ miały projekty wybrane przez LGD na obecną sytuację na rynku pracy.

Zdaniem zaproszonej przedstawicielki PUP w Turku: sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze działania LGD wygląda następująco:

Stopa bezrobocia – stan na grudzień 2019 r.

Powiat Turecki: 3,7 % - poziom bezrobocia jest niższy o ok. 10 pkt proc. w stosunku do roku 2018.

Przeważającą liczbą bezrobotnych są osoby w wieku 18-35 lat. Jak wynika z informacji z PUP grupa niniejsza oczekuje zdecydowanie wyższego wynagrodzenia, aniżeli oferowane na rynku przez lokalnych pracodawców. Z danych PUP wynika, iż nadal większą część bezrobotnych stanowią kobiety. Powodem powyższego jest uzyskiwanie świadczenie 500+, które dezaktywizuje kobiety do podjęcia pracy zarobkowej. Na koniec roku 2019 zwiększyła się liczba osób bezrobotnych z uwagi na zwolnienia grupowe w jednym z największych zakładów pracy w regionie. Kolejne zwolnienia zaplanowane zostały także na I półrocze tego roku i wynosić będą ok. 340 osób. Urząd pracy podejmuje działania, by zapobiec zwiększeniu wskaźnika bezrobocia, w tym uczestniczy w negocjacjach pomiędzy podmiotem, w którym zaplanowane zostały zwolnienia grupowe, a innym podmiotem, który jest gotowy przyjąć wszystkie zwalniane osoby. Jednocześnie urząd pracy oferuje dodatkowe formy wsparcia dla zwalnianych osób - dotacje na podjęcie działalności, możliwość sfinansowania kursów, staże, zwrot kosztów dojazdu stażystów, czy pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem.

Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszelkie potrzebne informacje do określenia skuteczności interwencji strategii?

System przyjętych wskaźników pozwala na zebranie wszystkich informacji o procesie realizacji LSR.

Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?

Procedury naboru obecnie nie wymagają modyfikacji - beneficjenci zgłaszają uwagi, co do nadmiernej "biurokracji". LGD nie ma wpływu na liczbę składanych dokumentów.

Jaka jest skuteczność działania BIURA LGD?

Według danych sporządzonych na podstawie 31 ankiet w ramach przeprowadzonego badania wśród klientów i członków LGD TUR na pytanie dotyczące skuteczności działań LGD – usługi doradcze odpowiedziało:

7 osób - dobrze

23 osoby - bardzo dobrze.

Tym samym średnia ocena realizacji usługi doradczej to 4,75

Najbardziej cenionym obszarem naszej działalności według ankietowanych (45 osób) jest:

- aktywizacja mieszkańców (m.in. poprzez realizację projektów, organizację konkursów) – 36 osób (80%)
- udzielanie dotacji - 35 osób (78%); wsparcie organizacji pozarządowych - 27 osób (60%)
- promocja tradycji (np.: promowanie rękodzielników poprzez portal Swojskie klimaty, Kiermasz Rękodzieła) – 24 osoby (53%);
- działalność w zakresie kultury (w tym: wydawnicza: książki, biuletyny, teatralna: warsztaty, spektakle, muzyczna: koncerty, promowanie artystów, wydawanie płyt) - 21 osób (47%)

- integracja lokalnej społeczności (m.in. organizacja spotkań, imprez: Noc Kupały, bal karnawałowy, spływów kajakowych) – 20 osób (40%).

Na pytanie „Czy poleciliby/poleciłby Pani/Pan LGD ankietowani stwierdzili:

- zdecydowanie poleciliby naszą LGD innej osobie – 39 (87 %)
- raczej poleciliby naszą LGD innym – 4 (9 %)
- odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało 2 ankietowanych – 2 (4 %)
- żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „nie”

Obszarami naszej działalności wymagającymi usprawnienia według ankietowanych są:

- organizacja (przeprowadzenie) naborów/konkursów – 15 (33%)
- szkolenia – 15 (33%)
- aktywizacja mieszkańców – 15 (33%)
- nie ma takich – 14 (31%)**
- promocja samej LGD - 13 (29%)
- działalność informacyjna – 12 (27%)
- promocja obszaru LGD (gmin członkowskich i ich mieszkańców, przedsiębiorców) – 12 (27%)

Najmniej wymagająca usprawnienia według ankietowanych jest organizacja pracy biura – 3 (4,62%)

Ocena działalności LGD wg ankietowanych wygląda następująco:

- Usługi doradcze LGD zostały ocenione na poziomie: 4,75
- Usługi szkoleniowe LGD zostały ocenione na poziomie: 4,74
- Usługi informacyjno-promocyjne LGD zostały ocenione na poziomie: 4,71

Informacja zwrotna z przeprowadzonych ankiet, otrzymanych sprawozdań sugeruje, że działania biura LGD są na zadawalającym poziomie.

Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD?

Należałoby zwiększyć intensywność działań w zakresie udziału LGD w wydarzeniach organizowanych na terenie poszczególnych gmin (dożynki, imprezy gminne etc.) Według ankietowanych obszarami wymagającymi są: organizacja i przeprowadzenie naborów, szkolenia, aktywizacja mieszkańców. Ponadto ankietowani wskazali jakp potrzebę wdrożenia usług księgowych dla NGO, zaś podczas spotkania refleksyjnego wskazano problem niechęci NGO w zakresie wnioskowania o dofinansowanie spowodowany lękiem przed rozliczeniem wniosku.

PODSUMOWANIE

Celem zwiększenia efektywności działań LGD TUR w przyszłości należałoby rozważyć ogłoszenie dodatkowych naborów w ramach przedsięwzięć, gdzie zagrożona jest realizacja wskaźników. Dodatkowo z uwagi na kolejny kamień milowy (31.12.2021 r.) dla projektów o charakterze inwestycyjnym, można wprowadzić kryteria, gdzie oceniany będzie poziom przygotowania do inwestycji - posiadane pozwolenia na budowę, decyzje środowiskowe lub punktować dodatkowo w przypadku projektów w zakresie podejmowania działalności gospodarczej - czas realizacji projektu - nie dłużej niż 12 m-cy lub jego charakter - inwestycja w zakresie wyłącznie nabycia środków trwałych (bez prac remontowo-budowlanych) itp. Ponadto Samorząd Województwa winien przeanalizować zasadność składanych protestów przez beneficjentów. Należałoby z większą atencją i zaufaniem podejść do oceny dokonywanej przez członków Rady LGD, zważywszy na fakt posiadanej przez nich wiedzy, doświadczenia oraz znajomości obszaru LGD przez członków Rady.

Należałoby ponadto zwiększyć intensywność działań w zakresie udziału LGD w wydarzeniach organizowanych na terenie poszczególnych gmin (dożynki, imprezy gminne etc.) Według

ankietowanych obszarach wymagającymi poprawy są: organizacja i przeprowadzenie naborów, szkolenia, aktywizacja mieszkańców. Ponadto ankietowani wskazali jako deklarowaną potrzebę wskazali: wdrożenie usług księgowych dla NGO, oraz objęcie ich większym wsparciem w zakresie doradztwa szczególnie na etapie rozliczenia projektów - grantów (podczas spotkania refleksyjnego wskazano problem niechęci NGO w zakresie wnioskowania o dofinansowanie spowodowany lękiem przed rozliczeniem wniosku.

Nadal problematycznymi dla beneficjentów są zapisy prawne związane, w przypadku podejmowania działalności gospodarczej, z koniecznością przejścia z KRUS na ZUS na etapie składania wniosków o przyznanie pomocy, brak możliwości opłacania wyłącznie składki zdrowotnej, w przypadku, gdy beneficjent prowadzący działalność osiąga inne przychody w kwocie równej lub wyższej aniżeli najniższe wynagrodzenie.